



Az agglomerációs előnyök és a technológiai közelség befolyása a vállalatok túlélésére – Magyarország, mint átmeneti gazdaság esete

Elekes Zoltán – Juhász Sándor – Lengyel Balázs



Előadás szerkezete

Kutatásunk elméleti kerete

vállalatok túlélése, agglomerációs előnyök és duális gazdaság

Empirikus vizsgálatunk

módszertan, változók és adatbázis

Eredmények, nyitott kérdések

előzetes eredményeink

Kutatás fő kérdése

Hogyan befolyásolják az agglomerációs előnyök és a technológiai közelség a vállalatok túlélését Magyarországon?

Elméleti háttér

Vállalatok túlélése

ritkán alkalmazott 'vállalati teljesítmény' mutató
(különösen a regionális gazdaságtani kutatások terén)

Agglomerációs előnyök

gazdasági tevékenységek földrajzi koncentrációjából származó előnyök,

- lokalizációs előny,
- urbanizációs előny,
- Jacobs-externália
- kapcsolódó és nem kapcsolódó változatosság

Duális gazdaság

az FDI kiemelt szerepe a hazai gazdasági átmenet során



Külföldi és hazai tulajdonú vállalatok közötti különbségtétel

külföldi tulajdonú cégek: jegyzett tőke 10+%-a külföldi tulajdonban (OECD 2008)

Agglomerációs előnyök és vállalati túlélés

Neffke et al. (2011)

Agglomerációs előnyök és technológiai közelség befolyása a svéd vállalatok túlélésére

urbanizációs előnyök csökkentik, de a Jacobs externáliák növelik a vállalatok túlélési esélyeit
lokalizációs előnyök csak technológiai közelség esetén segítik a cégeket

Boschma, R. – Wenting, R. (2007)

Agglomerációs előnyök, spin-off dinamika és alapítás évének befolyása a nagy-britanniai autóipari cégek túlélésére

lokalizációs előnyök csökkentik, a kapcsolódó iparágak jelenléte növeli a vállalatok túlélési esélyeit
az urbanizációs előnyök nem befolyásolják a vállalatok túlélését

Boschma, R. – Ledder, F. (2008)

Agglomerációs előnyök, spin-off dinamika és alapítás évének befolyása az amszterdami bankok túlélésére

agglomerációs előnyök segítik a cégek túlélését, de meghatározóbb a korai belépés és az iparági tapasztalat

Borggren et al. (2015)

Térségi specializáció és technológiai közelség befolyása a gyorsan növekvő cégek túlélésére

a térségi specializációnál jobban segíti a gyorsan növekvő vállalatok túlélését a hasonló ágazatok térségi koncentrációja

Empirikus kutatás

Hogyan befolyásolják az agglomerációs előnyök és a technológiai közelség a vállalatok túlélését – Magyarország, mint átmeneti gazdaság esetében?

Agglomerációs előnyök

H1: Az agglomerációs előnyök (lokalizációs, urbanizációs, változatosság) pozitívan befolyásolják a vállalatok túlélését.

H2: A technológiai közelség (kapcsolódó változatosság) pozitívan befolyásolja a vállalatok túlélését.

Duális gazdaság

H3: A hazai vállalatok közötti kapcsolódó változatosság és a külföldi vállalatok közötti kapcsolódó változatosság pozitívan befolyásolja a *hazai* cégek túlélését.

H4: A külföldi cégek változatossága pozitívan befolyásolja a *hazai* cégek túlélését.

H5: A hazai cégekhez kapcsolódó külföldi vállalatok változatossága és a térségi cégekhez hasonló külföldi cégek jelenléte pozitívan befolyásolja a *hazai* cégek túlélését.

Módszertan, változók

Módszertan

Cox proportional hazard model [STATA]

Vállalati szint

lifetime (túlélési elemzéshez)

foglalkoztatottak száma (vállalati kontroll)

Regionális szint

LQ (lokalizációs előny)
népesség (urbanizációs előny)
változatosság

változatosság
kapcsolódó / nem kapcsolódó változatosság
(hazai és külföldi vállalatok körében)

kapcsolódó FDI változatosság
FDI egyezőség

Adatbázis kezelés

Adatbázis

- KSH – kettős könyvvitelt vezető vállalkozások 1996-2012
- panel adatbázis

Eloszlás vizsgálatok

- cégek be- és kilépése
- magyarázó változók időbeli változása
(Cox modell alapvető feltétele okán)
- kizárások torzító hatása
(időszakos és regionális vetület)

Vizsgálati minta lehatárolása

- CSAK a feldolgozóipar
- CSAK a 23 nagyvárosi településeggyüttes
- MINIMUM 2 fő foglalkoztatott a cég teljes élete során
- 2000-2012 közt létrejött cégek

Minta elemszám

- túlélési vizsgálata kb. 13.000 cég
- kb. 12.000 hazai cég
- kb. 50% budapesti (dummy)

(Előzetes) eredmények, nyitott kérdések

Agglomerációs előnyök ellentmondásos hatása

H1: A 'hagyományos' agglomerációs előnyök közül a változatosság pozitívan befolyásolja a vállalatok túlélését

H2: A kapcsolódó változatosság pozitívan befolyásolja a vállalatok túlélését

Duális gazdasághoz kapcsolódó nézetek átértékelése

H3: A hazai cégek közötti és a külföldi cégek közötti kapcsolódó változatosság pozitívan befolyásolja a hazai cégek túlélését

H4: A külföldi cégek térségi változatossága pozitívan befolyásolja a hazai cégek túlélését

H5: A hazai cégek túlélésére pozitív hatással van a kapcsolódó FDI változatosság és 'bizonytalan' hatással az FDI egyezőség

Úgy tűnik, hogy Magyarországon is érvényesül a technológiai értelemben közeli iparágak közötti tudástúlcsordulás hatása;

a vállalatok túlélését segíti, hogy hazai cégek képesek tanulni a térségben jelenlévő hasonló vagy azonos iparágakban tevékenykedő külföldi vállalatoktól



Köszönjük a figyelmet!

Elekes Zoltán

elekes.zoltan@eco.u-szeged.hu

Juhász Sándor

sandorjuhasz@ymail.com

Lengyel Balázs

lengyel.balazs@krtk.mta.hu